

Фаъолияти хар васоити ахбори омма бояд ба манфиатҳои ҳалкияту миллатҳои гуногун созгор бошад ва барои рушди чомеа шароити мусоид фароҳам оварад. Намояндагони расонаҳои иттилоотӣ ашҳоси боваринок, баобрӯ ва ҳакикатнигор бошанд. Вале, мутаассифона, на ҳамаи манбаъҳои ҳабарӣ ба нағъъи башарият ва ҳалку миллатҳо хизмат мекунанд. Сомонаи «Payom.net» бо мусоидат ва дастгирии бевоситай кишварҳои ҳоричаи маълум арзи ҳастӣ намуда, максади ноором гардонидани чомеа ва бо ин восита, расидан ба ҳадафҳои гаразноки ҳудро ба бедор кардани хисси бадбинӣ миёни мардумон табдил додааст. Роҳбарони чунин торномаҳо бо хидоят ва дастгирии аҷнабиён мардуми одиро бо ҳар иғвою ҳабарҳои бардурӯг зидди яқдигар равона месозанд.

Дар сомонаи «Payom.net»-и ташкилоти террористӣ ва экстремистии Хизби нахзати исломӣ таҳти унвони «Озодиҳоҳони тоҷик ва қабилаи Аҷе» рӯзноманигори бе ному нишон матлабе интишор дода, дар бораи охирин намояндагони қабилаи Аҷе, яке аз қабилаҳои буими Амрикои лотинӣ накл мекунад. Вай ба онҳо баҳои нисбӣ ва гуногунмазмун медиҳад. Муаллиф дар ин мавод ҷӣ гуфтан ва ҷӣ ҳостани ҳудро намедонад ва танҳо мисли мусоҳибаву гуфторҳои аъзоёни ТТЭ ҲНИ бо дурӯг даъвоҳои бофта мекунад. Рӯҳияи истиқлолҳоҳӣ ва таъриҳии ин қабилаи муборизро зери шӯбҳа гузошта, онро қавми як умр мубориз ва то ҷое ҳашину тунд, як қавми зоҳирان сарҳам ва тобеъ нишон медиҳад.

Сомонаи таҳрибкор ҷандин воеахоро аз нигоҳи ҳуд баҳо дода, болои ин қабила бори маломатро мерезад: «Қаблан ин қавм нисбати бегонаҳо тунду ҳашин буда, вале дар рафторҳои доҳилиқабилай яке аз бехтарин фарҳанги ҳамзистӣ ва ҳамкориро дошт. Дар мубориза алайҳи душманон часорат, зиракӣ ва оштинопазирии хос нишон медод, аммо дар баробари ҳамқабилаи ҳуд вафодор ва ҷавонмардона рафтор мекард». Пас, ба қадоме аз ин ҳарфҳои «ноҳонда мулло» метавон бовар кард. Дар ҳоле, ки дар ҳар ибора афкори зиддунакиз ҷой дорад.

Маҳз чунин рафтор моҳияти таъриҳии аҷеҳоро гуногун нишон медиҳад: «Бо тағири ҳадаф рафтори қабила ҳам тағиир кард. Тундӣ ва хушунат аз берун ба доҳили қабила кӯҷид. Ваҳдат ва ҳамbastагии аҷиҳо сол ба сол заъифтар мегашт». Агар нигоранд ҳамчун муарриҳ шинохта мешуд ва ё ҳамчун мутахассиси соҳаи таъриҳшиносӣ баромад мекард, шояд ба андешаи ў бовар кардан мумкин буд, вале ин нафар на аз илми таъриҳ оғаҳ асту на ба он наздиқӣ дорад.

Муаллиф барои исботи андешаҳои ҳуд, ки ғӯё аз воеияти таъриҳии ин қабилаи кӯҳан оғаҳ асту, онро медонад, кирдори онҳоро мавриди тафтишу санчиши ҳамешағӣ карор додааст. Аммо, ҳайҳот, ки ин тавр нест. Манзараи аҷеҳоро он қадар норавшан тасвир кардааст, ки дар шуури мардуми бо воеияти онрӯза шиноснабуда чун макони номуайян инъикос мейбад. Вале аз ҷӣ сабаб бошад, ки онҳоро бо мардуми тоҷик мӯкоиса намуданӣ мешавад ва мегӯяд: «Вазъи озодиҳоҳони тоҷикро ман тақрибан ба vazъi solҳoi аҳири зиндагии қабилаи Аҷе монанд мебинам. Ҳади акал, кисме аз онҳоро». Торнома ба сари ҳар воеаи таъриҳӣ он қадар бори маломат бор мекунаду тухмат мезанд, ки хонандаро ба ҳайрат меорад. Андеша ва муносибати мардуми ошною ноошноро ба ин казия дигар қардани мешавад ва холатҳои таърихири нодида мегирад.

Бахром Кодир,
муарриҳ